

obično sluti. Obnovom aristotelizma u prošlom stoljeću dobio je novi zamah i studij tomizma. Iz Trendelenburgove škole izlaze Franz Brentano, Hertling, Baeumker i drugi preteče najnovije skolastike i u njoj napose tomizma. Danas se već tomizam po specijalnim radovima razvio u nepreglednu razgranjenost, što je omogućilo (a dijelom i otežčalo) historijski i problemski adekvatnu sintezu tomizma. Tome je cilju namijenjena i ova knjiga.

Njezina je osobitost u tome, da reproduktivnu izgradnju Tominog nazora o svijetu upotpunjuje mnogim historijskim i kritičkim refleksijama. Čitalac dobiva poglede na svestrani razvoj sistema. Ne manje važi za Tomu Akvinskog što je rečeno za Alberta Velikoga, da je »stupor et miraculum« svoga vremena: mi ostajemo zapanjeni pred neshvatljivo ogromnim naporima umnoga stvaranja kod Tome, kao i kod drugih prvaka skolastike. Objektivno uzeto, taj je rad dao nazor o svijetu i našem životu tako, da je kadar izdržati kritiku i na današnjem stepenu naučne filozofije. Tome ne smeta priznata činjenica, da su neki prirodonaučni nazori Tomini postali s vremenom neodrživi. U knjizi se također ispravno suzbijaju neki prigovori tomizmu, s obzirom na odnos prema grčkoj filozofiji i kršćanstvu.

Možda bi se opravdano mogla poželiti bibliografska nadopuna kod pojedinih pitanja; zatim suvremeno rješavanje pojedinih pitanja unutar skolastike, pa to čak sa proširenjem na izvanskolastičke nazore, i slično tome. Ali takav bi posao iziskivao organiziranu suradnju, koje danas još nema, a koja bi bila najveća naša potreba. Z.

Berutti P. Dr. Christophorus, De Delictis et Poenis, 1938, str. XV-258, u vel. osm., izd. Marietti, Torino. Cijena tal. lira 18.

Uvaženi kanonista iz dominikanskoga reda P. Berutti, profesor univerziteta u Fribourgu u Švicarskoj počeo je pred dvije godine da objavljuje svoj priručnik kanonskog prava pod naslovom *Institutiones iuris canonici*, koji će obuhvaćati 6 svezaka. Izdao je najprije (1936) prvi svezak (*Normae generales*) i treći (*De Religiosis*), a ove godine šesti svezak: *De Delictis et Poenis*. Sprema još preostala tri sveska: *De Personis* (drugi), *De Rebus* (četvrti) i *De Processibus* (peti). I ovaj svezak koji je pred nama i obrađuje kanonsko krivično pravo odlikuje se jednako kao i prva dva neobičnom jasnoćom izlaganja. Držeći se strogo legalnoga sistema u Kodeksu tumači autor velikom stručnom spremom svaki pojedini kanon. Njegovo obrađivanje krivičnoga crkvenoga prava nije opširno, napose ne donosi skoro nikakvoga povjesnoga materijala, ali je zato pozitivno i u tom pogledu precizno. Naučni aparat i literaturu donosi knjiga vrlo umjerenom kako to odgovara značaju knjige, koja ima da bude priručnik za slušatelje. Jedino bi mogli primijetiti, da među upotrijebljenom literaturom ne vidimo prominentno djelo Jos. Hollweck, *Die kirchlichen Strafgesetze*, Mainz, 1899, koje je imalo veliki utjecaj na kodifikaciju krivičnoga prava u Zakoniku.

Knjigu najtoplije preporučujemo svima slušateljima bogoslovije i svima svećenicima. H.